SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 12. junija 2008 *

V zadevi C-458/06,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Regeringsrätten (Švedska) z odločbo z dne 9. novembra 2006, ki je prispela na Sodišče 16. novembra 2006, v postopku

Skatteverket

proti

Gourmet Classic Ltd,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, R. Silva de Lapuerta (poročevalka), sodnica, E. Juhász, J. Malenovský in T. von Danwitz, sodniki,

* Jezik postopka: švedščina.

generalni pravobranilec: Y. Bot,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za belgijsko vlado A. Hubert, zastopnica,

– za portugalsko vlado L. I. Fernandes in Â. Seiça Neves, zastopnika,

– za Komisijo Evropskih skupnosti W. Mölls in K. Simonsson, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 3. aprila 2008

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 20, prva alinea, Direktive Sveta 92/83/EGS z dne 19. oktobra 1992 o uskladitvi strukture trošarin za alkohol in alkoholne pijače (UL L 316, str. 21).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru tožbe, ki jo je vložila Skatteverket (švedska davčna uprava) pri Regeringsrätten z namenom, da pridobi potrditev predhodnega mnenja Skatterättsnämnden (komisija za davčno pravo) v zvezi z davčno ureditvijo alkohola, ki ga vsebuje vino za kuhanje.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

3 Člen 20 Direktive 92/83 določa:

„Za namen te direktive izraz ‚etilni alkohol' vključuje:

– vse izdelke iz tarifnih oznak KN 2207 in 2208 z vsebnostjo alkohola, ki presega 1,2 % vol., ne glede na to, če so sestavni del izdelka, ki se uvršča v drugo poglavje KN,

[…]"

4 Člen 27(1)(f) te direktive določa:

„Države članice oprostijo plačila usklajene trošarine izdelke iz te direktive pod pogoji, ki jih določijo za zagotovitev pravilne in enostavne uporabe takih oprostitev in za preprečevanje davčnega izmikanja, izogibanja ali zlorabe:

[…]

(f) kadar se uporabijo neposredno ali kot sestavina polizdelkov za proizvodnjo živil, kot polnilo ali drugače, pod pogojem, da vsebnost alkohola pri čokoladi v nobenem primeru ne presega 8,5 litrov čistega alkohola na 100 kg izdelka in pri drugih izdelkih 5 litrov čistega alkohola na 100 kg izdelka."

Nacionalna ureditev

5 Na Švedskem je obdavčitev alkohola in različnih vrst alkoholnih pijač urejena z zakonom o trošarinah na alkohol (lagen (1994:1564) om alkoholskatt (SFS 1994, št. 1564), v nadaljevanju: LAS).

6 Na podlagi člena 1(1) tega zakona se trošarine na alkohol plačujejo za pivo, vino in druge fermentirane pijače, vmesne alkoholne izdelke in za etilni alkohol, proizvedene na nacionalnem ozemlju, vnešene ali prevzete iz druge države članice Evropske unije ali uvožene iz tretjih držav.

7 Člen 6 LAS določa, da se trošarine plačujejo za izdelke iz tarifnih oznak KN 2207 in KN 2208 z vsebnostjo alkohola, ki presega 1,2 % vol., ne glede na to, če so sestavni del izdelka, ki se uvršča v drugo poglavje kombinirane nomenklature.

8 V skladu s členom 7(1)(5) LAS se trošarina ne plačuje za izdelke, ki se uporabijo neposredno ali kot sestavina polizdelkov za proizvodnjo živil, kot polnilo ali drugače, pod pogojem, da vsebnost alkohola pri čokoladi v nobenem primeru ne presega 8,5 litrov čistega alkohola na 100 kg izdelka in pri drugih izdelkih 5 litrov čistega alkohola na 100 kg izdelka.

Postopek v glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

9 Gourmet Classic Ltd (v nadaljevanju: podjetje Gourmet) je na Švedskem želelo tržiti vino za kuhanje in izvedeti, kakšna davčna ureditev bo veljala zanj, zato je pri Skatterättsnämnden zaprosilo za predhodno mnenje.

10 V utemeljitev svoje prošnje je podjetje Gourmet navedlo, da za vino za kuhanje velja oprostitev iz člena 27(1)(f) Direktive 92/83 in člena 7(1)(5) LAS.

11 V okviru istega postopka je Skatteverket navedla, da se za vino za kuhanje plačuje trošarina, vendar zanj velja oprostitev iz člena 7(1)(5) LAS.

12 Skatterättsnämnden je v predhodnem mnenju zaključila, da čeprav se za vino za kuhanje načeloma plačuje trošarina, pa je kot prehranski izdelek na podlagi člena 27(1)(f) Direktive 92/83 te trošarine oproščen.

13 Vendar je predsednik Skatterättsnämnden izdal ločeno mnenje, da vino za kuhanje ne spada na področje uporabe LAS.

14 Skatteverket je zoper predhodno mnenje Skatterättsnämnden vložila tožbo pri predložitvenem sodišču in mu predlagala, naj to mnenje potrdi.

15 Glede tega je to sodišče ugotovilo, da je značilnost postopka v glavni stvari ta, da se zaradi nastanka sodne prakse na davčnem področju Skatteverket lahko pritoži zoper predhodno mnenje Skatterättsnämnden tudi zato, da zaprosi za potrditev, celo če tega mnenja zadevni stranki ne izpodbijata.

16 V zadevi v glavni stvari to sodišče meni, da je, za to da bi lahko odločilo o predlogu Skatteverket, nujno ugotoviti, ali vino za kuhanje vsebuje etilni alkohol v smislu člena 20, prva alinea, Direktive 92/83.

17 V teh okoliščinah je Regeringsrätten prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba alkohol, ki ga vsebuje vino za kuhanje, razvrstiti v kategorijo etilnega alkohola iz člena 20, prva alinea, Direktive 92/83 […]?“

Pristojnost Sodišča

18 Ob upoštevanju okoliščin, v katerih je Regeringsrätten postavilo vprašanje za predhodno odločanje, je treba opozoriti na nekatera načela v zvezi s pristojnostjo Sodišča iz naslova člena 234 ES in jih pojasniti.

19 Kadar se vprašanje razlage Pogodbe ES ali sekundarnih aktov institucij Evropske skupnosti postavi sodišču države članice, to sodišče sme – oziroma mora, če gre za nacionalno sodišče, zoper odločitev katerega po nacionalnem pravu ni pravnega

sredstva – na podlagi člena 234, drugi in tretji odstavek, ES, to vprašanje predložiti v odločanje Sodišču, če meni, da je treba glede vprašanja sprejeti odločitev, ki mu bo omogočila izreči sodbo (glej sodbi z dne 8. novembra 1990 v zadevi Gmurzynska-Bscher, C-231/89, Recueil, str. I-4003, točka 17, in z dne 9. februarja 1995 v zadevi Leclerc-Siplec, C-412/93, Recueil, str. I-179, točka 9).

20 Namen člena 234 ES je preprečiti razlike v razlagah prava Skupnosti, ki jih morajo uporabiti nacionalna sodišča, in v vseh okoliščinah zagotoviti enak učinek tega prava v vseh državah članicah (glej v tem smislu sodbo z dne 16. januarja 1974 v zadevi Rheinmühlen-Düsseldorf, 166/73, Recueil, str. 33, točka 2).

21 V skladu z ustaljeno sodno prakso je postopek iz člena 234 ES sredstvo sodelovanja med Sodiščem in nacionalnimi sodišči (sodbe z dne 18. oktobra 1990 v združenih zadevah Dzodzi, C-297/88 in C-197/89, Recueil, str. I-3763, točka 33; z dne 12. marca 1998 v zadevi Djabali, C-314/96, Recueil, str. I-1149, točka 17, in z dne 5. februarja 2004 v zadevi Schneider, C-380/01, Recueil, str. I-1389, točka 20).

22 V okviru tega sodelovanja je nacionalno sodišče, ki je edino neposredno seznanjeno z dejanskim stanjem zadeve v glavni stvari in ki mora prevzeti odgovornost za sodno odločbo, pristojno, da glede na posebnosti zadeve presodi o potrebi po sprejetju predhodne odločbe, da bi lahko izdalo sodbo, in o ustreznosti vprašanj, ki jih predloži Sodišču (glej sodbo z dne 16. julija 1992 v zadevi Meilicke, C-83/91, Recueil, str. I-4871, točka 23, zgoraj navedeno sodbo Leclerc-Siplec, točka 10, in sodbo z dne 18. marca 2004 v zadevi Siemens in ARGE Telekom, C-314/01, Recueil, str. I-2549, točka 34).

23 Zlasti obveznost Sodišču predložiti vprašanje, ki jo določa člen 234, tretji odstavek, ES, sodi v okvir sodelovanja, ki je bilo uvedeno zaradi zagotovitve pravilne uporabe in enotne razlage prava Skupnosti v vseh državah članicah, med nacionalnimi sodišči kot sodišči, ki so zadolžena za uporabo prava Skupnosti, in Sodiščem. Njen namen je zlasti to, da bi se preprečilo, da bi se v kateri koli državi članici uveljavila nacionalna sodna praksa, ki ne bi bila v skladu s pravili prava Skupnosti (glej sodbe z dne

4. novembra 1997 v zadevi Parfums Christian Dior, C-337/95, Recueil, str. I-6013, točka 25; z dne 22. februarja 2001 v zadevi Gomes Valente, C-393/98, Recueil, str. I-1327, točka 17; z dne 4. junija 2002 v zadevi Lyckeskog, C-99/00, Recueil, str. I-4839, točka 14, in z dne 15. septembra 2005 v zadevi Intermodal Transports, C-495/03, ZOdl., str. I-8151, točki 29 in 38).

24 Iz tega sledi, da mora Sodišče načeloma odločiti o vprašanjih, ki jih postavijo nacionalna sodišča, če se nanašajo na razlago določbe prava Skupnosti (zgoraj navedeni sodbi Meilicke, točka 24, in Leclerc-Siplec, točka 11, ter sodba z dne 18. novembra 1999 v zadevi X in Y, C-200/98, Recueil, str. I-8261, točka 19).

25 Vendar je Sodišče presodilo, da mora v izjemnih okoliščinah pri preverjanju svoje pristojnosti preizkusiti okoliščine, v katerih mu je nacionalno sodišče zadevo predložilo. Tako Sodišče zavrne odločanje o vprašanju za predhodno odločanje, ki ga postavi nacionalno sodišče, takrat, kadar je očitno, da zahtevana razlaga prava Skupnosti nima nikakršne zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, kadar gre za hipotetičen problem oziroma kadar Sodišče nima na voljo potrebnih dejanskih in pravnih elementov, da bi lahko koristno odgovorilo na postavljena vprašanja (glej sodbe z dne 16. decembra 1981 v zadevi Foglia, 244/80, Recueil, str. 3045, točka 21; z dne 13. marca 2001 v zadevi PreussenElektra, C-379/98, Recueil, str. I-2099, točka 39; z dne 22. januarja 2002 v zadevi Canal Satélite Digital, C-390/99, Recueil, str. I-607, točka 19, in zgoraj navedeno sodbo Schneider, točka 22).

26 Čeprav namreč duh sodelovanja, ki mora prevladati pri izvrševanju nalog, ki so s členom 234 ES dodeljene nacionalnemu sodišču in Sodišču Skupnosti, nalaga Sodišču obveznost spoštovanja odgovornosti nacionalnega sodišča, pa hkrati vključuje to, da slednje ob uporabi možnosti iz tega člena upošteva nalogo, ki jo na tem področju opravlja Sodišče, ki je v tem, da pomaga pravosodju v državah članicah, in ne v tem, da oblikuje svetovalna mnenja o splošnih ali hipotetičnih vprašanjih (glej zgoraj navedeni sodbi Foglia, točki 18 in 20, in Meilicke, točka 25).

27 V zvezi s postopkom v glavni stvari je Sodišče že presodilo, da je v primeru tožbe cilj postopka pred Regeringsrätten nadzor nad zakonitostjo mnenja, ki, ko postane pravnomočno, zavezuje davčno upravo in služi kot podlaga za obdavčitev, če in v delu, v katerem oseba, ki je zaprosila za to mnenje, sledi dejanju iz njene prošnje in če je v teh okoliščinah treba šteti, kot da Regeringsrätten opravlja sodno funkcijo (zgoraj navedena sodba X in Y, točka 17).

28 Okoliščina, da je Skatteverket potrdila predhodno mnenje Skatterättsnämnden, ne vpliva na sodni značaj postopka v glavni stvari.

29 Poleg tega v zadevi v glavni stvari predložitveno sodišče postavlja Sodišču vprašanje o razlagi določbe prava Skupnosti, in sicer člena 20, prva alinea, Direktive 92/83, in meni, da je odločba o vprašanju za predhodno odločanje potrebna za nadzor nad zakonitostjo predhodnega mnenja Skatterättsnämnden. Sodišču torej ni postavljeno vprašanje glede svetovalnega mnenja o hipotetičnem vprašanju.

30 Iz predložitvene odločbe izhaja, da ima Regeringsrätten v zvezi s tem neomejeno pristojnost, ne glede na predloge strank.

31 Poleg tega zoper odločbo Regeringsrätten po nacionalnem pravu ni pravnega sredstva, zato to sodišče mora predložiti to vprašanje v odločanje Sodišču v skladu s členom 234 ES.

32 Zato, kot je bilo že navedeno v točki 23 te sodbe, se lahko v postopku, kot je ta v glavni stvari, le s tem, da se Sodišču predloži vprašanje za predhodno odločanje, doseže cilj, ki mu sledi ta določba, to je zagotoviti pravilno uporabo in enotno razlago prava

Skupnosti v vseh državah članicah ter preprečiti, da bi se v kateri koli državi članici uveljavila nacionalna sodna praksa, ki ne bi bila v skladu s pravili prava Skupnosti.

33 Ob upoštevanju vseh zgoraj navedenih preudarkov je Sodišče pristojno, da odgovori na vprašanje, ki ga je postavilo Regeringsrätten.

Vprašanje za predhodno odločanje

34 Predložitveno sodišče sprašuje, ali je treba alkohol, ki ga vsebuje vino za kuhanje, razvrstiti v kategorijo etilnega alkohola iz člena 20, prva alinea, Direktive 92/83.

35 Čeprav je vino za kuhanje kot tako – tako kot zatrjuje predložitveno sodišče – prehranski izdelek, ki spada v poglavje 21 Kombinirane nomenklature, priložene k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23. julija 1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL L 256, str. 1), pa ta prehranski izdelek vsebuje etilni alkohol iz tarifnih številk 2207 in 2208 te nomenklature.

36 Iz tega sledi, da čeprav ima etilni alkohol v vinu za kuhanje vsebnost alkohola, ki presega 1,2 % vol., ta alkohol spada na področje uporabe člena 20, prva alinea, Direktive 92/83.

37 Okoliščina, da se vino za kuhanje kot tako šteje za prehranski izdelek, na to presojo ne vpliva.

38 Člen 20, prva alinea, Direktive 92/83 velja tudi, če so izdelki, za katere se ta določba uporablja, sestavni del izdelka, ki se uvršča v drugo poglavje kombinirane nomenklature.

39 Zato alkohol, ki je sestavina vina za kuhanje, če njegova vsebnost alkohola presega 1,2 % vol., pomeni etilni alkohol v smislu člena 20, prva alinea, Direktive 92/83, za katerega se s pridržkom oprostitve iz člena 27(1)(f) te direktive plačuje usklajena trošarina.

40 Ob upoštevanju zgoraj navedenih preudarkov je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba alkohol, ki ga vsebuje vino za kuhanje, razvrstiti v kategorijo etilnega alkohola iz člena 20, prva alinea, Direktive 92/83, če njegova vsebnost alkohola presega 1,2 % vol..

Stroški

41 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Alkohol, ki ga vsebuje vino za kuhanje, je treba razvrstiti v kategorijo etilnega alkohola iz člena 20, prva alinea, Direktive Sveta 92/83/EGS z dne

19. oktobra 1992 o uskladitvi strukture trošarin za alkohol in alkoholne pijače, če njegova vsebnost alkohola presega 1,2 % vol.

Podpisi